

енергетичному комплексі Волинської області:

- постійний моніторинг ефективності використання енергії з традиційних джерел енергії;
- переведення більшої кількості газових котелень на біопаливо, торфобрикети, кам'яне вугілля та електрику;
- реконструкція теплових та електричних мереж з високим рівнем втрат енергії;
- надання безвідсоткових кредитів або часткове фінансування будівництва об'єктів відновлювальної енергетики;
- обов'язковість використання екологічно чистих джерел енергії при будівництві нових промислових і житлових об'єктів;
- зростання рівня інформатизації суспільства про дію різноманітних національних та міжнародних програм з стимулювання розвитку відновлювальних джерел енергії.

Також особливу увагу необхідно звернути на джерела енергії, які знаходяться на території області та можуть зменшити енергозалежність регіону. Для цього слід звернути увагу на реалізацію таких заходів:

- збільшити обсяги використання дров, пелетів та відходів лісового господарства і деревообробної промисловості;
- стимулювати за допомогою встановлення пільгових цін для населення та промисловості споживання місцевої торфобрикетної продукції;
- досліджувати та розробляти нові родовища паливно-енергетичних ресурсів;
- розвивати вітрову та сонячну енергетику;
- генерувати енергію шляхом переробки сільськогосподарської продукції (солома, ріпак).

Отже, можна робити висновок, що проблема забезпечення раціонального використання місцевих природних ресурсів для підвищення енергоефективності регіону є досить актуальною та важливою для Волинської області, а для її вирішення необхідно налагодити активну й тісну співпрацю органів державної влади усіх рівнів, місцевих громад, вітчизняних і зарубіжних фінансово-кредитних установ та інвесторів, врахувавши інтереси кожної сторони.

Список використаних джерел

1. Головне управління статистики у Волинській області: офіц. веб-сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.lutsk.ukrstat.gov.ua/>
2. Регіональна політика енергоефективності Волинської області / офіц. веб-сайт Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://sae.gov.ua/sites/default/files/4_Regional_policy_Kosharuk.pdf.

СЕКЦІЯ 7
ФІНАНСОВО-КРЕДИТНА СИСТЕМА
В УПРАВЛІННІ ЕКОНОМІЧНИМИ ПРОЦЕСАМИ

SECTION 7
FINANCIAL AND CREDIT SYSTEM
IN ECONOMIC MANAGEMENT

Баранік Олексій
старший викладач кафедри
Сумський національний аграрний університет
м. Суми, Україна

ДО ПИТАННЯ СКЛАДОВИХ АМОРТИЗАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА

На сучасному етапі розвитку економіки зростає значення амортизації як джерела відтворення основних засобів, що зумовлене впливом науково-технічного прогресу, змінами у формуванні структури капітальних вкладень, прискоренням морального зносу, переглядом норм амортизаційних відрахувань у бік збільшення, розширенням прав підприємств у використанні нарахованих сум амортизації. Саме тому оптимальне формування складових системи амортизаційної політики та її взаємозв'язок з інвестиційно-інноваційною діяльністю підприємства має важливе значення для його розвитку.

Основним джерелом відтворення основних засобів є амортизаційні відрахування. В даний час практично в усіх галузях народного господарства склалося викривлене співвідношення між нарахованою та використаною в інвестиційну діяльність амортизацію, що негативно впливає на розвиток окремих підприємств та економіку країни в цілому.

В Україні, на етапі переходу до ринкових відносин, амортизація стала не стільки джерелом фінансування технічного розвитку, скільки засобом регулювання податкового тиску, і цей засіб використовується як державою, так і підприємствами. На наш погляд, викликає сумнів затверджена на державному рівні концепція амортизаційної політики, згідно з якою були розділені податкові та облікові функції амортизації, що поклато початок поділу самого обліку на бухгалтерський та податковий. Навіть визначення терміна «амортизаційна політика підприємства» не є загальноприйнятим.

Амортизація спрямована як у минуле (визначається собівартість продукції і ступінь зносу основного капіталу), так і майбутнє (створює фонд відновлення).

Перша її сторона розрахункова, пасивна, а друга - активна, яка впливає на процес відтворення основного капіталу. Отже, амортизація є складовою фінансово-господарської діяльності підприємства. І саме амортизаційна політика дозволяє альтернативно підійти до визначення розмірів амортизаційних відрахувань, здійснювати управління витратами і фінансовими результатами, накопичувати необхідні фінансові ресурси і раціонально їх використовувати на потреби відтворення основного капіталу [1, с. 126].

Тому, в даний час існує два підходи до розуміння поняття амортизації: традиційний, коли амортизація розглядається як економічний процес, що кількісно відображає втрату засобами праці вартості й поступове перенесення її на новостворений продукт з наступним нагромадженням коштів для відтворення основних засобів, і податковий, який розглядає амортизацію як поступове віднесення витрат на придбання, виготовлення або поліпшення основних засобів.

Вчені, які займаються проблемами амортизації, зокрема Городянська Л., [2, с. 40] пропонують вирішити на державному рівні питання недоцільності існування податкової системи при нарахуванні амортизації. Для розрахунків податкових пільг рекомендують використовувати адаптаційні методики, нормативи (розроблювальні таблиці тощо), які будуть застосовані до вихідних даних обліково-аналітичної системи.

І хоча податковий облік наблизився до фінансового, в частині амортизації є досить суттєві відмінності. Тому, оптимальне формування складових системи амортизаційної політики та її взаємозв'язок з інвестиційно-інноваційною діяльністю підприємства має важливе значення для його розвитку.

Отже, основними складовими амортизаційної політики підприємства, на наш погляд, є:

- 1) межа суттєвості;
- 2) тривалість операційного циклу;
- 3) критерії розмежування об'єктів операційної та інвестиційної нерухомості;
- 4) критерії розмежування довгострокових біологічних активів;
- 5) строк корисного використання;
- 6) оцінка та переоцінка;
- 7) метод нарахування амортизації;
- 8) норма амортизації;
- 9) ремонт та інші поліпшення об'єкта;
- 10) порядок формування та використання амортизаційного фонду.

Аналізуючи складові амортизаційної політики, зазначимо, що у фінансовому обліку підприємство встановлює їх самостійно.

Щодо податкового обліку, то класифікація груп основних засобів та інших необоротних активів, яка визначена пунктом 183.3 та підпунктом 138.3.3, а щодо нематеріальних активів - підпунктом 138.3.4 Податкового кодексу України (ПКУ) [3], збігається з класифікацією, яка передбачена в пункті 5 П(С)БО 7 «Основні засоби» та у пункті 5 П(С)БО 8 «Нематеріальні активи».

Облік вартості, що амортизується, ведеться за кожним об'єктом, який входить до складу окремої групи. Амортизація основних засобів у податковому обліку

нараховується із застосуванням методів, передбачених національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, крім «виробничого» методу (підпункт 138.3.1 ПКУ). Тобто, методи нарахування амортизації у податковому обліку відповідають методам нарахування амортизації у фінансовому обліку, визначеним у пункті 26 П(С)БО 7 «Основні засоби».

Нарахування амортизації проводиться протягом строку корисного використання об'єкта, який встановлюють наказом по підприємству, але не менше мінімально допустимих (пп. 138.3.3, п. 138.3.4 ПКУ). У фінансовому обліку таке обмеження відсутнє. Але якщо в наказі про облікову політику будуть встановлені більш або менш тривалі строки для цілей фінансового обліку, то це призведе до суттєвих розбіжностей між даними фінансового та податкового обліку. Амортизація в фінансовому і в податковому обліку нараховується щомісяця, розпочинаючи з місяця, наступного за місяцем введення основних засобів в експлуатацію.

Важливим моментом при нарахуванні амортизації є те, що амортизація нараховується протягом строку корисного використання (експлуатації) об'єкта, який встановлюється підприємством при визнанні цього об'єкта активом і призупиняється на період його реконструкції, модернізації, добудови, дообладнання та консервації (п. 23 П(С)БО 7 «Основні засоби»).

У ПКУ також визнана ця норма, але підкреслюється, що строк корисного використання об'єкта основних засобів не може бути меншим мінімально допустимого строку, встановленого для кожної податкової групи основних засобів. Зазначимо, що строк корисного використання об'єкта встановлюється наказом по підприємству і при визначенні такого строку ураховується потужність або продуктивність об'єкта, фізичний та моральний знос. Строк корисного використання об'єкта основних засобів переглядається в разі зміни очікуваних економічних вигод від його корисного використання, але він не може бути меншим ніж визначено п. 138.3.3 ПКУ. Амортизація нараховується виходячи з нового строку експлуатації починаючи з місяця наступного за місяцем зміни строку корисного використання (крім виробничого методу).

Таким чином, впровадження в практичну діяльність розглянутих окремих питань складових амортизаційної політики підприємства, на наш погляд, сприятимуть гармонізації бухгалтерського і податкового обліку.

Список використаних джерел

1. Дугієнко Н. О. Економічна сутність амортизаційної політики та її основні складові в період глобалізації [Текст] / Н. О. Дугієнко, І. І. Колобердянко // Вісник Запорізького національного університету. Серія «Економічні науки». – 2009. – № 1(4). – С. 122-130.
2. Городянська Л. Нарахування амортизації в єдиній системі [Текст] / Л. Городянська // Бухгалтерський облік і аудит. – 2006. – № 7. – С. 37-40.
3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI : Кодекс України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.